

گزارش جلسه اعضای WILPF با محترمه داکتر حبیبه "سرابی" معاون شورای عالی صلح با اشتراک مؤسسه تعلیمی و انکشاف ظرفیتهای نوره عضو رهبری نهاد انجمن اجتماعی کرامه برای حمایه و حقوق بشر

جلسه اعضای WILPF با محترمه داکتر حبیبه "سرابی" معاون شورای عالی صلح مورخ 4/3/2017 م با اشتراک اعضای این نهضت در مقر شورای عالی صلح به ساعت 4:30 بعد از ظهر آغاز گردید، در نخست محترمه پرینا "مهرزاد" معاون مؤسسه تعلیمی و انکشاف ظرفیتهای نور و عضو نهضت زنان برای صلح و آزادی درمورد کار های که در طول یکسال صورت گرفته صحبت کرده گفت:

(نهضت زنان برای صلح و آزادی) یک سازمان غیر دولتی بین المللی است که دارای نمایندگی های ملی در هر کشور میباشد. لیگ بین المللی زنان برای صلح و آزادی از زمان تأسیس "1915" زبانی را که در آوردن صلح متحد هستند و تلاش میکنند جهت ترویج، عدالت اقتصادی، سیاسی و اجتماعی از سراسر جهان گرد هم آورد، با رویکرد غیر خشونت آمیز، و با استفاده از چارچوب های حقوقی و سیاسی بین المللی موجوده برای دستیابی به یک تغییر اساسی و پرداختن به مسائل جنسیت، صلح و امنیت کار می کند. این سازمان یکی از اولین سازمان های است که مقام مشورتی را با سازمان ملل متحد به دست آورده و یگانه سازمان زن است که به حیث سازمان ضد جنگ به رسمیت شناخته شده است، که مؤسسه تعلیمی و انکشاف ظرفیتهای نور نماینده گی رسمی این سازمان را در افغانستان در سال 2014 بدست آورد. و طی یکسال با دایر نمودن جلسات در بین خانم ها پنج کمیته را تعیین نمودند، با وظایف مشخص برای آنها و همچنان انتخاب لوگو برای این نهضت و دایر نمودن کنفرانس از تجلیل تفویض عضویت این نهضت خانم پرینا در مورد تفویض این نهضت چنین گفت: از آغاز جنگ جهانی اول این صدا بلند شده است، و این صدای صلح است که ما مردم افغانستان هم به جنگ نه بگویم و ما افتخار داریم که امروز در بین همه نهاد های مدنی مؤسسه تعلیمی و انکشاف ظرفیتهای نور عضویت این حرکت جهانی را دارد، به خاطریکه امروز نسبت به هر کشور دیگر افغانستان بیشتر ضرورت برای صلح دارد، ضرورت برای آزادی ها و ضرورت برای انکشاف دارد، انکشاف و ترقی بدون صلح پایدار سهم زنان و مردان ناممکن است، به این اساس است که ما امروز این تفویض را تنها منحصر به مؤسسه تعلیمی و انکشاف ظرفیتهای نور نمیدانیم، بلکه این تفویض را افتخار مشترک برای همه نهاد های جامعه مدنی و همه افراد ملت می دانیم و برای ان کسانی است، که می خواهند، برای صلح کار کنند، برای صلح زندگی کنند، و برای صلح مقتضی هستند، امروز بدون صلح زندگی ناممکن است و امروز نشئت شما را آغاز یک تعهد می دانیم، برای اینکه هر یک ما برای صلح پایدار کار کنیم، امید که این تعهد برای هر فرد این جامعه استوار و پایدار باشد. و در اخیر عضویت افتخاری WILPF توسط محترمه جمیله "صافی" عضو این نهضت برای محترمه داکتر حبیبه "سرابی" تفویض گردید و برنامه به ساعت 5:00 بعد از ظهر با وعده همکاری از سوی خانم سرابی با این نهضت اختتام یافت.

با اشتراک انجمن اجتماعی کرامه برای حمایت و حقوق بشر

گزارش جلسه آگاهی دهی در مورد نقش مؤثر زنان و جوانان در پروسه صلح بتاريخ 9 حمل 1396 مصادف با 29 مارچ 2017 با اشتراک فعالین حقوق زن، انجمن جامعه مدنی جوانان، نهاد های جامعه مدنی، کارمندان دولتی و غیر دولتی به ساعت 9:30 در اطاق کنفرانس های شبکه زنان افغان تدویر گردیده بود، نخست برنامه با تلاوت آیات از قرانکریم توسط محترمه آرزو آغاز گردید، بعداً معرفی بین اشتراک کننده گان صورت گرفت. متعاقباً محترمه روشن "مشعل" در مورد هدف این برنامه چنین گفت: هدف برنامه ارایه پیشکش در مورد قطعنامه 1325 و پلان عمل این قطعنامه می باشد همچنان ارایه معلومات پیرامون فعالیت های شورای عالی صلح و در مورد شاخص های مهم برای رسیدن به صلح صحبت های صورت گرفت.

متعاقباً محترمه سمیرا حمیدی در مورد تاریخچه قطعنامه 1325 و پلان عملی آن صحبت نموده گفتند: این قطعنامه در 31 اکتوبر سال 2000 توسط شورای امنیت پذیرفته شد و اولین قطعنامه بود که در مورد شرکت مساوی بودن زنان در تصمیم گیری ها در ارتباط به صلح و امنیت بود، این قطعنامه که روی چهار پایه یا ساحه استوار میباشد.

1 مشارکت 2 شمولیت 3 حفاظت 4 ادغام سازی

همچنان پلان عمل ملی افغانستان و قطعنامه 1325 در مورد زنان صلح و امنیت میباشد، که این پلان در سال 1394 به تاریخ 9 سرطان توسط رئیس جمهور محمد اشرف غنی رونمایی گردید بعد از یک پروسه مشورتی این رونمایی صورت گرفت. خانم "حمیدی" افزود: فعالیت های این پلان عمل در دو مرحله تطبیق خواهد شد.

مرحله اول مدت 4 سال و مرحله دوم هم مدت 4 سال میباشد.

همچنان روی پلان نظارت و ارزیابی این پلان عمل صحبت صورت گرفت و از هریک از اشتراک کننده گان خواهش نمودن تا در معرفی این قطعنامه برای دیگران معلومات ارائه کنند تا زنان و جوانان بیشتر در مورد فعالیت ها و پلان عمل قطعنامه 1325 بدانند.

متعاقباً محترمه حوا علم "نورستانی" در مورد فعالیت های شورای عالی صلح معلومات داده گفت: کمیته های صلح در 34 ولایت فعالیت دارد و مرکب از کسانی است که از شهرت نیک و عالی برخوردار است همچنان دارالانشاء هم فعالیت خود را انجام میدهد، و فعلاً که رئیس شورای عالی صلح تا هنوز انتخاب نشده و فعالیت های ما نسبتاً کم شده.

در جریان این برنامه محترم حبیب الله "فرهنگ" در مورد شاخص های مهم برای رسیدن به صلح معلومات داده گفت: عملگر دولت، آماده کردن محیط خوب کاری، توزیع عادلانه منابع، پذیرش حقوق دیگران، جریان آزاد و شفاف اطلاعات، آموزش صلح به شکل عالی، کاهش منشاء فساد به سطح پائین تر و در اخیر به جوابات سوالات اشتراکندگان پرداختند. برای بهتر شدن برنامه نظریات آنها را گرفتند، و برنامه بعد از جمع بندی به ساعت 3:30 بعد از ظهر اختتام یافت.

انجمن اجتماعی کرامه از تالار نگارستان ملی بازدید نمود

روز سه شنبه مورخ 11/4/ 2017 م مطابق 22/1/1396 هـ ش انجمن اجتماعی کرامه از تالار نگارستان ملی افغانستان دیدن نمودند، این تالار با تصاویر بی نهایت زیبا زینت داده شده است که گنجایش 60 نفر را دارد محیط بیرونی این نگارستان قشنگ و سر سبز است.

محترمه صابره "رحمانی" رئیس این نگارستان در مورد نگارستان چنین گفتند: که یک بخش این نگارستان تحت ترمیم میباشد و یک تالار آن تقریباً خوبتر است در نظر داریم تا بخش های دیگری این نگارستان را هم ترمیم نمایم به خاطریکه یک محیط بسیار خوبی برای سیاحان خارجی میباشد.

این نگارستان در قسمت جاده آسمایی کابل موقیعت دارد که با تصاویر و مجسمه های سنگی و حکاکی های چوبی که تصاویر آنرا مشاهده می کنید. که در حقیقت تصاویر یک بخش از واقعیت ها را بیان می کند.

معلومات در مورد دیموکراسی در دروس اسلامی

در قرن ۵ قبل میلاد این گردهمایی بنام DEMOCRATIA نامیده شد. که این کلمه بعداً به کلمه DEMOCRACY مبدل گردید.

تعریف دیموکراسی: دیموکراسی DEMOCRACY واژه لاتینی است

DEMOS = مردم

CRACIA = حاکمیت

یعنی حاکمیت مردم در تصمیم گیری دیموکراسی عبارت از حاکمیت مردم است که هدف آن تأمین منافع اجتماعی و صلح باشد. لوک میل جیفرسن

دیموکراسی عبارت از اصولی است که زمینه اشتراک عموم را برای مردم در امور حکومتداری مساعد میسازد. جان بلامنتز دیموکراسی عبارت از حکومتی است که از طرف مردم برای (بهبود و رفاه) مردم توسط مردم ساخته شده باشد.

ابراهام لنکن، رئیس جمهور اسبق امریک

دیموکراسی از نظر ارسطو: ارسطو در رابطه به دیموکراسی پنج نظر دارد؛

سیستم از حکومت که بر اصل برابری طبقه توانگر و فقیر استوار باشد. به نحوه ای که هر دو گروه به شکل مساوی در تشکیل حکومت سهیم باشند.

ثروت وسیله منصب است

فقط افرادی که از لحاظ نژاد، تبار و قوم برتر باشند، حق اشتراک در اداره امور کشور را دارند.

اشتراک عموم

افرادی که از لحاظ تبار فوقیت ندارد باید در حکومت نفوذ نکنند. اما افراد بانفوذ و ثروتمند بخاطر منافع خود افراد ناآگاه را انتخاب و حکومت را به آنان میسپارند و خود در رأس آن قرار میگیرند.

نظر افلاطون در رابطه به دیموکراسی:

ایا اداره کردن جامعه با آرای همه مردم مطرح بحث است یا بهتر اداره کردن مردم با هدف بهتر زیستن آنان در آن جامعه؟

اگر هدف رفاه اخلاقی و مادی باشد، پس درین مورد هیچ گروه بهتر از دانشمندان نمیدانند. بنا اداره همه امور قضایی، سیاسی، فرهنگی

و غیره باید به عهده دانشمندان باشد. مردم عام معمولاً دنبال منافع شخصی خویش میباشند و غالباً عدالت زیر پای میشود. چون عدالت

فضیلت نیست که ذاتی باشد بلکه به اثر سازش و قرارداد بین

اعضای برتر جامعه به وجود می آید، لذا دانشمندان که ماهیت آنرا بهتر میدانند باید زمام کشور را به عهده داشته باشند.

اساسات دیموکراسی:

- ❖ اکثریت محوری (ارزش دادن به اکثریت آراء)
- ❖ تعدد احزاب
- ❖ تفکیک قوا (قوه قضائیه، قوه مقننه، قوه اجراییه)
- ❖ آزادی
- ❖ اختلاط زنان با مردان در مجالس
- ❖ حاکمیت از آن مردم است

آزادی: یکی از مهمترین اصول دیموکراسی آزادی است. آزادی عقیده، آزادی بیان، آزادی کار، آزادی لباس پوشیدن

دلایل به رد بعضی اساسات دیموکراسی

حاکمیت از آن خداوند ج است. (دلیل ان الحکم الا لله سورة انعام ایه 57) اسلام به کیفیت می اندیشد، نه به کمیت.

دلیل: (و ان تطع اکثر من فی الارض یضلک عن سبیل الله ... انعام ۱۱۶)

(اعلان جنگ حضرت ابوبکر صدیق رض مقابل منکرین زکات) رای اکثریت را به این دو دلیل رد میکند

در دین اسلام تفرقه حرام است و به اتحاد امت امر شده.

دلیل: (واعتصموا بحبل الله جمیعا ولا تفرقوا آل عمران ۱۰۳) (جواز دادن به فعالیت یک حزب که عقیده غیراسلامی داشته باشد به معنی مشروعیت بخشیدن به فعالیت آنها است) مخالف این آیه است (وتعاونوا علی البر والتقوی ولا تعاونوا علی الاثم والعدوان. ایه ۲ المایده) در دین اسلام آزای وجود دارد ولی آزادی مطلق نه.

دلایل: -| لا ضرر ولا ضرار

||- المسلم من سلم المسلمون من لسانه ویده. الحدیث

هرکس از هر دین میتواند به دین اسلام داخل شود ولی برعکس نمیتواند. بخلاف دیموکراسی

مقایسه دیموکراسی با اسلام:

تعریف اسلام: اسلام در لغت به معنی تسلیم شدن و گردن نهادن است. در اصطلاح عبارت از کلمه لا اله الا لله بوده و اداکردن صلاة، صوم، زکات و حج

پایه اسلام توحید است. (قل هو الله احد)، (ان الله لا یفرقان بشرک به و یفر مادون ذالک لمن یشاء)، (یا بنی لا تشرک بالله ان الشرک لظلم عظیم)

شعار اسلام صداقت است: علایم منافق ۳ است؛ زمانیکه حرف میزند بروغ میگوید

معیارش عدالت است. اعدلوا هو اقرب لتقوا. و اذا حکتم بین الناس ان تحکموا بالعدل

مسیرش حقیقت و روحش رحمت است

در اسلام منشاء ذاتی مشروعیت از آن خداوند ج است
دلیل (ان الحکم الا لله)

۲- (ام اتخذوا من دون الله اولیاء فانه هو الولی ... شوری

۴۲) دیموکراسی:

دیموکراسی از دو کلمه لاتینی دیموس (مردم) و کراسیا

(حکومت) مشتق گردیده و در اصطلاح عبارت از شرکت آزادانه مردم در تصمیم گیری سیاسی میباشد.

مشارکت مردم دو نوع است:

۱- مستقیم مثلاً اشتراک مردم در انتخابات ریاست جمهوری

۲- غیر مستقیم مثلاً تصمیم وکلای پارلمان (وکلای پارلمان از مردم نمایندگی میکند) در این قسمت اشتراک مردم غیر مستقیم است.

ادامه این بخش را در مجله بعدی بخوانید.....

د علما رول د افغانستان په سولې او پراختیا کې د هرات ښار، د افغانستان نهضة العلماء د کرامې د اجتماعي انجمن غړي له خوا

جزئیات:

د اندونیزیا سفارت سره د یو تړون پر بنسټ، د سولې او پخلاينې په پروسه کې د نهضة العلماء د رول د دامونولو په خاطر د افغانستان په څلورو زونونو کې یو ورځینی د سولې او پخلاينې کنفرانس په لاره واچول شو، نهضة العلماء خپل چمتووالی شروع او د هرات له کمیټې سره یی ارتباط ونیوه تر څو د ۲۰۱۷ کال په مارچ میاشت کې د یوې برنامې د تر سره کولو لپاره خپلې تیاری ونیسی، چې تر سره شوی فعالیتونه په لاندې ډول دی.

د هرات د نهضة العلماء کمیټې ټول ارتباطات او مخابرات د ولایت په کچه، د چمتووالی لست، بلنلیکونه، هوټل ریزرفیشن، د ځایي حکومت چارواکو سره اړیکې او تماس، ترسره کړل. د نهضة العلماء کمیټې د کنفرانس لپاره اجندا ترتیب او د ښځو چارو وزارت، د اقتصاد وزارت او د عدلیې وزارتونو ته یی د همکاری غوښتنی لیکونه واستول.

ټول لوژیستیکي ترتیبات، د چاپونې شعارونه، پوسترونه، بروشورونه، او د اړتیا وړ ادارې پانې یی کاپی کړی. وخت په وخت یی له هرات کمیټې او اړوندو دولتي ادارو سره ارتباط ونیوه.

د هرات ښار په کنفرانس کې د گډون په خاطر د استازيو د غوراوی په اړه د کابل نهضة العلماء شورا سره مشورتي غونډه جوړه شوه.

هرات ته د نهضة العلماء د غړيو د سفر تیاری نهایی او د ۲۰۱۷ کال د فبروري میاشتی په ۲۷ نیټه هرات ته انتقال شول. کنفرانس د اجندا سره سم د مارچ په لومړی نیټه د هرات ښار په استقلال هوټل کې ونیول شو.

په کنفرانس کې ترسره شوي فعالیتونه:

کنفرانس د قرآن کریم د څو مبارکو آیتونو په قرائت سره د ښاغلي عبدالوکيل امینی د هرات د نهضة العلماء کمیټې غړي په غږ پیل، او د هیواد ملی سرود وغږول شو، او وروسته له هغی د کنفرانس اهداف او مقاصدو ته د ښاغلي کاکړ له خوا د پاورپاینټ پرېزنټیشن په واسطه په لاندی ډول اشاره وشوه.

۱: د هرات ښار گڼ شمیر علما او امامانو او د هیواد غړی زون ته د نهضة العلماء پیژندنه .

۲: د افغانستان د سولې، پخلاينې او پراختیا پروسه کې د علماو د رول پیاوړتیا.

۳: د هرات ښار علما او غړی زون ته د نهضة العلماء د ځانی اتکا د پلان پیژندنه .

۴: په غړی زون کې د علماو د ژمنی تر لاسه کول د نهضة العلماء د پیاوړتیا او پراختیا په خاطر.

ښاغلي عبدالواحد عاصمی د ښځو چارو وزارت د ولایتی ادارې مشر، کنفرانس کې خپلې څرگندونې د نهضة العلماء او اندونیزیا سفارت څخه د داسی پروگرامونو د جوړولو په اړه په مننی پیل او افغانستان کې د سولې او ثبات د اړتیا په اړه یی ټینگار وکړ او په دی برخه کې د علماو رول ته اشاره وکړه.

ښاغلي عبدالسلام حسینی د هرات د نهضة العلماء د کمیټې غړی د نهضة العلماء موخې، د مشرتابه شورا او د هرات کمیټه یی ټولو گډونوالو ته معرفی کړه .

ښاغلي سید صلاح الدین هاشمی د نهضة العلماء اوسنی مشر په خپلو څرگندونو کې د یووالی او ورورولې په پیاوړتیا کې د علما رول ته ټینگار وکړ او نهضة العلماء سره د هرات ښار د علماو له مرستی څخه یی مننه وکړه. د چای د وقفی پر مهال گروهی انځور د گډونوالو علماو او د نهضة العلماء شورا غړيو له خوا واخیستل شو.

ښاغلي جلال الدین حقانی د هرات د کمیټې مشر د نهضة العلماء شورا څخه د دی نوبت او د اندونیزیا سفارت څخه د کنفرانس لپاره د مالی او تخنیکي آسانتیاوو د برابرولو په خاطر مننه وکړه، ښاغلی حقانی په خپلو خبرو کې د سولې په پروسه کې د علماو رول باندی ټینگار وکړ او ژمنه یی ترسره کړه چې د غرب زون له علماو سره به د دی مقدس لامل لپاره کار وکړي، هغه وویل: سوله د پرمختگ د ژوند لپاره وینه ده، آن عبادت پرته له سولې پوره کیدلی نشي.

ډله ییز کار په څلورو گروهیو د گډونوالو د ویش پر اساس پیل شو.

۱: لومړی گروه ته دنده ورکړل شوه چې اعتدال په اسلام کې او په سوله کې د هغه دوامداره اغیزو باندی کار وکړي.

۲: دوهم گروه ته دنده ورکړل شوه تر څو په گډه سره په ټولنیز عدالت باندی کار او دهغه رول په یووالی کې بیان کړي.

۳: دریم گروه ته دنده ورکړل شوه تر څو په اسلام کې د زغم او توازن په اړه او د هغه رول د سولې پروسې په پیاوړتیا کې کار وکړي.

۴: څلورم گروه ته دنده ورکړل شوه تر څو د سولې پروسه کې د ښځو د ونډی په اړه د راتلونکی سوله ایزو نسل د زیاتیدو له لاری، کار وکړي

گروهونو د موضوعاتو په اړه دیرش دقیقې بحث وکړو او خپل نظرونه یی په فلیپ چارتونو کې بیان کړل چې وروسته د هر گروه استازی له خوا له ټولو گډونوالو سره شریک کړی شول.

د ځان د مالی اتکا پلان د ښاغلي کاکړ له خوا د پاورپاینټ پرېزنټیشن له لاری وړاندی شو او د هرات د نهضة العلماء کمیټې دا مسئولیت په غاړه واخیست تر څو د دی پلان د دامونولو په خاطر کار وکړي.

همدا راز کنفرانس د ښاغلي جونی احمد د اندونیزیا سفارت استازی په وینا مزین شو او له گډونوالو څخه یی په دی کنفرانس کې د گډون او د نظرونو د شریکولو په خاطر مننه وکړه، هغه اوریدونکو ته اوپل چې تاسو نن په پښځو موضوعاتو بحث وکړ:

۱: د علماو تر منځ د یووالی او پیوستون اهمیت په افغانستان کې.

۲: د سولې د پروسې په پیاوړتیا کې د علماو رول.

۳: اعتدال او د هغه اغیزی د دعوت په خپریدو کې.

۴: ټولنیز عدالت او د هغه رول په ورورولې کې.

هغه خپله وینا په دی خبری سره چې ټول موافق دي چې "

اسلام د سولې دین دی" پای ته ورسوله.

سورنساء آیه 1:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا رُؤُوسَهُمْ وَرَبَّهُمْ كَثِيرًا مِّنْ أَنْبَاءِ اللَّهِ الَّذِي تَسْأَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

ترجمه:

اي مردمان ! از (خشم) پروردگارتان بپرهيزيد . پروردگاري كه شما را از يك انسان بيافريد و (سپس) همسرش را از نوع او آفريد ، و از آن دو نفر مردان و زنان فراواني (بر روي زمين) منتشر ساخت . و از (خشم) خدائي بپرهيزيد كه همدیگر را بدو سوگند مي‌دهيد ؛ و بپرهيزيد از اين كه پيوند خویشاوندی را گسيخته داريد (و صله رحم را نادیده گيريد) ، زیرا كه بيگمان خداوند مراقب شما است (كردار و رفتار شما از دیده او پنهان نمی‌ماند) .

توضیحات:

« نَاسٌ » : توده مردم . « نَفْسٍ وَاحِدَةٍ » : مراد آدم است . « خَلَقَ مِنْهَا رُؤُوسَهُمْ » : همسر او را از نوع او آفريد . مراد این كه خداوند نخست آدم را از خاک بیافريد و بعد از او حواء را نیز از خاک خلق فرمود و از آن دو دیگر مردمان را (نگا : اعراف / 189 و 190 ، روم / 21) . « رَبَّهُمْ » : پراکنده كرد . « تَسْأَلُونَ بِهِ » : همدیگر را بدو سوگند مي‌دهيد . « الْأَرْحَامَ » : جمع رَحِم ، قرابت و خویشاوندی . عطف بر واژه (الله) است . « رَقِيبًا » : مراقب و مواظب (نگا : احزاب / 52)

سوره نساء آیه 4: متن آیه :

وَأْتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِن طِبْنَ لَكُمْ عَن شَيْءٍ مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَّرِيئًا

ترجمه :

و مهریه‌های زنان را به عنوان هدیه‌ای خالصانه و فریضه‌ای خدایانه بپردازید . پس اگر با رضایت خاطر چیزی از مهریه خود را به شما بخشیدند ، آن را (دریافت دارید و) حلال و گوارا مصرف کنید .
توضیحات :

« صَدُقَاتٌ » : جمع صدقة ، مهریه‌ها . « نِحْلَةً » : فریضه . عطیه بلاعوض . حال (صَدُقَاتٌ) است . این واژه به معنی تدین و دینداری نیز آمده است . در این صورت مفعول‌له است . « نَفْسًا » : تمییز است . « هَنِيئًا » : گوارا و خوشایند . « مَّرِيئًا » : خوشمزه و خوش هضم . (هَنِيئًا مَّرِيئًا) : هر دو حال ضمیر (هُ) در فعل (كَلُوهُ) بوده و مرجع (هُ) « صَدُقَاتٌ » است . به صورت مذکر آمدن ضمیر به سبب برگشت به « شیء‌مذکور » یا « ذلك » است كه جایگزین صدقات است (نگا : قاسمی ، التحریر و التنویر) .

ادامه آیه های سوره نساء در مجله بعدی .....

یولسم مشال

"و اذا النفوس زوجت و اذا المؤودة سنلت بأى ذنت قتلت"
آیه (7-9) سوره تکویر

او کله چی نفسونه دوباره (بیا) له خپلو بدنونو سره یو خای شی او کله چی له هغه ژوندی بنخی شوی انجني (ماشومی) خخه و پوښنل شی چی ته په کومه گناه (جرم) وژلی شوی یی.

پدغه مبارک آیت کبني الله تعالى د بعثت د دوو ډیر عمده او مهمو پیښو بیان کوی یوه داچی ټول نفسونه بیا بیرته له خپلو بدنونو یعنی جسمونو سره یو خای شی او بله دا چی د دغه دوباره دا ژوندی شویو کسانو په منخ کبني په هغه وړی انجني وی چی ژوندی په گور کړی شوی وی او له هغوی خخه به ددی پوښتنه ککیري چی په کومه گناه وژل شوی وی.

دغه آیت په ضمن کبني د مشرکانو هغه جاهلانه رواج او دود تقبیح کوی کوم چی د دوی په نزد په غیرت شهامت او کله هم د بنی پوهی د ثبوت دلیل وه. دا چی یو جاهل مشرک ته دا بد ښکاریده چی دی دی ولی لوریا خوروری او هغه دی د بل سره واده شی دا دعار او ننگ خبره کڼل کیده بله دا چی دوی داسی گومان کاوه چی د لور په وژلو کبني ز مونږ د اقتصاد ښه والی دی خکه دا یو اضافی کس په دسترخوان دی نو خکه باید ژوندی ښخه شی.

داوه دهغه زمانی جهالت، راخی چی د یوویشتمی پیری جهالت ته خیر شو. نو دهغه زمانی جاهل به ډیر ښه ښکاره شی، اوس هم یوډیر مشهوره هیواد دی چی لورگانی پکبني ژوندی ښخیری، ښخه د میره په مرگ یو خای باید د هغه سره ښخه کړی شی او یا هم د علم او تعلیم له نور خخه محروم کړی شی.

په اوسنی دور کبني د جنسی غریزی د پوره کولو په خاطر د غریبو او بی وزلو هیوادونو خخه انجني ماشومانی یا خود یو خو ناچیزه پیسو په مقابل کی او یا هم په پټه هغه هیوادونو ته وړل کیری چی هلته ددغه ماشومانو او انجنو خخه جنسی غرایز پوره کیری چی په نتیجه کی د ایډز مهلکه بیماری خیره او دهغه معصومو ماشومانو د مرگ سبب گرخی چی د هغه مور او پلار خخه دنیا ته راخی چی په ایډز اخته دی او دغه ماشوم بی له کومی گناه خخه ددغه مهلکی بیماری ښکار کیری، او په نتیجه کبني په تدریج سره مری چی داکار د مشرکانو له هماغه عمل سره پوره شباهت لری او یا ترهغه هم بدتر چی لورگانی یی ژوندی ښخولی. دغه رنگه هغه د کوچنیانو تښتونه او بیا دهغو د بدن له غرو خخه استفاده او خرڅونه ددغه عصر او زمانی دهغه جهالتونو خخه دی کچیری د پخوا زمانی مشرکان پری خبر شی نو خپل ځان به ډیر مهذب بیاموزی او ددغه زمانی په اصطلاح پر مختگ پوری به په کتاری وځاندى.

د ښخو بی حجابه کول او د هغو له ښکلا خخه د خپلی ساعتیری محفلونو جوړول دا ټول د جاهلیت د زمانی هغه عملونه دی چی هرورمو ژوندی ضمیر پری شرمیری. چی دا ټول په حقیقت کی د ژوندی په گور کولو سره پوره شباهت دی خکه دا چی مشرکانو لورنی ژوندی ښخولی دهغوی انسانی کرامت ته ارزښت قایل نه وه دغه رنگه دغه اوسنی کره ورو هم د انسان کرامت ترپخولاندی کړی دی نو خکه دغه حالت او انخوړ ددغه آیت مصداق کیدای شی.

(0093) - 0 - 799319427

(0093) - 0 - 799824570

www.knahr.net

karamanet@yahoo.com

Address:

House No. 4, Butcher 8=Street,
opposite 10th district
municipality office
Shar-e-Naw, Kabul
Afghanistan

کابل، شهر نو، کوچه
(قصابی)، عقب ناحیه دهم
شاروالی، خانه شماره
چهارم